ISIO 2014–2015 info

Informiranje in **S**vetovanje v **I**zobraževanju **O**draslih

Pred vami je ***šesta številka*** skupnega časopisa ***štirinajstih svetovalnih središč za izobraževanje odraslih, Info ISIO 2014–2015***. Svetovalna središča za izobraževanje odraslih - središča ISIO v vseh slovenskih regijah nudijo odraslim ***brezplačno informiranje in svetovanje, povezano s katerimkoli vprašanjem o izobraževanju in učenju odraslih***.[1]

Mreža 14 središč ISIO se je vzpostavljala postopno od leta 2001 naprej, zadnjih pet središč je pričelo z delovanjem v letu 2005. Tako lahko zapišemo, da z letom 2015 vsa središča ISIO delujejo že ***več kot 10 let, kar zagotavlja izkušenost in kakovost njihovega svetovalnega dela.*** Prvi in glavni namen delovanja središč ISIO je ***nudenje brezplačne pomoči in podpore odraslim*** pri odločanju za izobraževanje ter tudi med potekom izobraževanja in učenja. Drugi namen pa je, da se ***povezujejo tudi z drugimi organizacijami***, ki v okolju delujejo na področju izobraževanja odraslih, da lahko zagotavljajo večjo celovitost in kakovost svetovalnega dela. Dejavnost središč ISIO ***strokovno podpira Andragoški center Slovenije***, ki je osrednja nacionalna organizacija za razvoj in promocijo izobraževanja odraslih v Sloveniji. Delovanje središč je podrobneje predstavljeno na zadnji strani tega časopisa, kjer najdete tudi ***kontaktne podatke za vam najbližje središče***.

V časopisu, ki je pred vami, so predstavljene ***različne možnosti za izobraževanje odraslih v šolskem letu 2014–2015***. ***Predstavljamo možnosti vključitve odraslih*** v ***formalno*** srednješolsko, višješolsko in v visokošolsko izobraževanje. Poleg teh programov je v Sloveniji tudi velika izbira različnih ***programov neformalnega izobraževanja***, zato vam na kratko predstavljamo tudi te. V časopisu boste našli prispevek o ***svetovalni podpori in pomoči odraslim za ustrezno izbiro izobraževanja*** (povezano s potrebami, željami, interesi odraslega) in ***med potekom izobraževanja, ko se odrasel lahko na poti učenja sooča z različnimi ovirami in težavami***. V prispevkih smo pozornost namenili tudi temi ***svetovanja za večjo zaposljivost***, saj se z brezposelnostjo sooča veliko število odraslih, ki potrebujejo dodatne spodbude za iskanje zaposlitve tudi z nadaljnjim izobraževanjem. Zanje in tudi za zaposlene pa bo zagotovo zanimiv prispevek, kjer je predstavljen postopek ***ugotavljanja in vrednotenja že pridobljenega znanja odraslih*** (pridobljenega na različne načine). Predstavljamo tudi možnosti ***sofinanciranja izobraževanja odraslih***.

Posebej pa vas vabimo, da si preberete zgodbe ***učečih se odraslih***, ki so se na svojo izobraževalno pot že uspešno podali in po njej nekateri od njih hodijo znova in znova ter tako izkoristijo priložnosti vseživljenjskega učenja, ki se za odrasle povečujejo iz leta v leto. Svetovalci v središčih ISIO verjamemo, da ***znanje razpira krila in odpira nove priložnosti pri delu in v osebnem življenju!*** Vabimo vas, da raziščete pestro izobraževalno ponudbo in najdete kaj zanimivega in koristnega tudi za vas!

Časopis ***Info ISIO 2014–2015, ki je pred vami***, je le del skupnih dogodkov vseh 14 središč ISIO, saj poleg tega organizirajo še druge dogodke za informiranje o možnosti izobraževanja odraslih. Eden takšnih so tudi ***Dnevi slovenskih svetovalnih središč***, ki v letu 2014 potekajo med ***24. in 26. septembrom***. V teh dneh središča skupaj z različnimi partnerskimi organizacijami v svojem okolju pripravijo različne dogodke na javnih mestih (knjižnice, nakupovalna središča, na ulici idr.) z namenom približati ***informacije o možnostih izobraževanja in učenja čim širšemu krogu odraslih po celi Sloveniji. Povabljeni, da se katerega od njih v vašem kraju udeležite tudi vi!*** Kje in kdaj jih središča ISIO organizirajo, si lahko ogledate na spletni strani: *isio.acs.si* v rubriki Dogodki.

Andreja Dobrovoljc in Tanja Vilič Klenovšek
Andragoški center Slovenije

[1] V letih 2014–2015 njihovo dejavnost sofinancirajo Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ter nekatere lokalne skupnosti.

VSEBINA:

Svetovalna podpora pred in med izobraževanjem **2**
Aktualno v formalnem srednješolskem in višješolskem izobraževanju odraslih **3**
Novosti v visokošolskem izobraževanju odraslih **4**
Svetovanje za večjo zaposljivost in konkurenčnost **5**
Možnosti sofinanciranja izobraževanja odraslih **6**
Svetovalna središča za izobraževanje odraslih **8**

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT

Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education

Svetovalna podpora pred in med izobraževanjem

Odrasli se na središča ISIO najpogosteje obračajo ***pred vključitvijo v izobraževanje***. Središča dobro poznamo izobraževalno ponudbo v svojih okoljih, programe in njihove izvajalce, pogoje za vključitev v izobraževanje, možnosti in načine priznavanja predhodno pridobljenega znanja ter možnosti sofinanciranja izobraževanja, kadar so le-te na voljo. Odraslim posredujemo informacije, ki so jim v pomoč pri izbiri ustreznega izobraževalnega programa in jim z dodatnimi spodbudami pomagamo pri odločitvi za učenje.

Motiviranje za vseživljenjsko učenje je ena od pomembnih nalog, ki jih izvajamo središča. Pri tem se v svojih okoljih pogosto povezujemo z različnimi društvi, organizacijami in podjetji. Možnosti za učenje kot tudi pomen učenja predstavljamo tudi tistim, ki tovrstnih informacij sami ne bi poiskali. Največkrat so to odrasli, ki so za učenje manj motivirani in slabše poznajo možnosti ter pomen znanja za njih. Gre bodisi za brezposelne osebe, starejše zaposlene in zaposlene na slabše vrednotenih delovnih mestih, odrasle z nedokončano osnovno šolo ali negativnimi izkušnjami iz rednega izobraževanja, delovne invalide, osebe z različnimi oviranostmi (slabovidni, gluhi in naglušni, z motnjami v duševnem zdravju), tudi za starejše odrasle (upokojence) in priseljence... Naš cilj je, da tudi njim približamo učenje.

Odrasli pa lahko v svetovalnih središčih veliko podpore pri reševanju težav in premagovanju ovir dobijo tudi ***med izobraževanjem*** samim, ko so torej že vključeni v programe. Odrasli, ki so vključeni v javnoveljavne programe za pridobitev izobrazbe, se za obisk svetovalnega središča najpogosteje odločajo, ko se pri učenju zatakne in potrebujejo pomoč pri premagovanju učnih težav. ***Središča ISIO ponujamo veliko možnosti odraslim, ki bi želeli izboljšati svoje učne navade in strategije***. Ena od možnosti so ***vprašalniki***. Na podlagi njihovih rezultatov se lahko z njimi pogovorimo o tem, kako načrtovati in izvajati učenje, da bodo dosegli večji učinek in boljši uspeh pri učenju. Središča ponujamo tudi različne ***delavnice***, na katerih se teme, povezane z učenjem, obravnavajo v skupini. Pri tem udeleženci izmenjujejo svoje izkušnje in skozi izkustveno učenje spoznavajo svoje potenciale ter iščejo poti, ki jih bodo pripeljale k boljšemu uspehu. Kadar ugotovimo, da bi nekomu koristila ponovna ali dodatna razlaga snovi, pa kandidate usmerimo tudi na ***učno pomoč***.

Tudi med izobraževanjem pa se na svetovalna središča obračajo odrasli, ki znanja ter zmožnosti pridobivajo ali nadgrajujejo skozi ***neformalno učenje***. To lahko poteka kot samostojno učenje, na tečajih, v študijskih krožkih, na univerzi za 3. življenjsko obdobje, na delavnicah za iskalce zaposlitve, v različnih društvih...

Odrasli so pri učenju večinoma uspešni. Za izobraževanje ali učenje se odločijo prostovoljno, bolje poznajo svoje zmožnosti in ovire, so zelo motivirani in svoje znanje lahko povezujejo s številnimi izkušnjami, ki so si jih pridobili pri delu ali drugače. Svoje zmožnosti učenja pa lahko še izboljšajo, če bolje spoznajo sebe kot učenca, načrtujejo učenje, se učijo redno in ob zaključku ovrednotijo vloženi trud, pridobljeno znanje in rezultate.

Valentina Uran
Svetovalno središče Zasavje

Milena Štembergar: *Izjava*

Še pred pol leta sem nesamozavestno potrkala na vrata Svetovalnega središča v Postojni, ker me je zanimalo, kakšne so moje možnosti za zaključek osnovne šole, zdaj pa imam polega tega v žepu še NPK za pomočnico kuharja. Saj kar težko verjamem!

Nisem več rosno mlada in šolskega učenja nisem nikoli preveč marala, a zaposlitev je zahtevala svoje in odločila sem se, da vsaj poskusim pridobiti osnovnošolsko izobrazbo. Zdaj vidim, da sta bila ves strah in negotovost odveč. Svetovalka je to očitno vedela že ob prvem srečanju, saj mi je za motivacijo predstavila vse brezplačne oblike podpore pri učenju in takoj pripravila izobraževalni načrt, ki sva ga ob nadaljnjih srečanjih tako prilagajali, da sem v manj kot pol leta uspela opraviti vse manjkajoče obveznosti za dokončanje osnovne šole. Treba je bilo veliko truda, discipline in vztrajnosti, a zame je bilo bistveno, da so v svetovalnem središču verjeli vame in videli moje potenciale, ki se jih sama nisem zavedala. Ob rednih srečanjih v središču je padla ideja, da bi pridobila tudi poklic in ni bilo treba dvakrat reči: svetovalka mi je predstavila možnosti in svetovala pri izbiri, našla izvajalca NPK, kjer sem opravila preverjanje, pomagala pri prijavi in pripravi zbirne mape in sedaj sem že certificirana pomočnica kuharja. Ob tolikšnem uspehu si ne morem kaj, da ne bi pogledovala po novih izzivih – v mislih imam že za to jesen srednješolsko poklicno izobraževanje.

Aktualno v formalnem srednješolskem in višješolskem izobraževanju odraslih

Meseca avgusta je izšla ***Informacija o izvajanju izobraževanja odraslih v šolskem letu 2014/2015***, v kateri so objavljeni izvajalci osnovnošolskega izobraževanja odraslih; izvajalci programov gimnazij; izvajalci in programi nižjega in srednjega poklicnega, srednjega tehniškega oz. strokovnega izobraževanja, poklicno-tehniškega izobraževanja odraslih in enoletni programi poklicnih tečajev. Dokument nudi osnovne podatke o tem, kakšna je ponudba programov po regijah in tudi po tipu izobraževalnih ustanov na področju izrednega poklicnega in strokovnega izobraževanja odraslih. Poleg podatkov o srednješolskih programih informacija vsebuje tudi podatke o programih priprav na preverjanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij, podatke o posebnih izobraževalnih programih za odrasle (Projektno učenje mladih, tuji jeziki, različni programi usposabljanja za življenjsko uspešnost ipd.) ter podatke o dejavnostih v podporo izobraževanju odraslih (svetovalna središča, središča za samostojno učenje) ipd.

Za odrasle z zaključeno štiriletno srednjo šolo ali vsaj z zaključenim zadnjim letnikom programa srednjega strokovnega izobraževanja in tudi za tiste, ki imajo zaključen četrti letnik gimnazije in niso opravili mature ter tudi za vse, ki kljub opravljeni maturi razmišljajo o pridobitvi poklicne mature, so zanimivi ***programi poklicnih tečajev***. Le-ti omogočajo spremembo poklica v enem samem šolskem letu. Drugo možnost ponuja ***maturitetni tečaj,*** ki omogoča pripravo na opravljanje splošne mature. Poleg tega pa osebe, ki so ali bodo v letu, v katerem bodo opravljale splošno maturo, dopolnile najmanj 21 let, lahko pristopijo k opravljanju le-te brez obiskovanja maturitetnega tečaja ali drugih programov izobraževanja.

Odrasli z zaključeno triletno srednjo poklicno šolo lahko nadgradijo stopnjo izobrazbe v t.i. dveletnih ***programih poklicno-tehniškega izobraževanja*** (PTI). Posebnost le-teh je, da je kot vpisni pogoj navedena določena smer poklicne izobrazbe, v nekaterih primerih pa je navedeno tudi število let delovnih izkušenj. Tako za programe triletnega srednjega poklicnega izobraževanja kot za programe štiriletnega srednjega strokovnega in tudi dveletnega poklicno-tehniškega izobraževanja pa velja, da je za vpis pri nekaterih potrebno izpolnjevati določene zdravstvene zahteve ali celo opraviti preizkus posebnih nadarjenosti znanja oziroma sposobnosti.

Prenovljeni srednješolski programi omogočajo tudi možnost pridobitve ***nacionalne poklicne kvalifikacije (NPK)***, in to celo v primerih, ko posameznik formalnega šolanja ne zaključi v celoti. Posamezni izobraževalni programi namreč določajo, kateri strokovni moduli omogočajo potrditev poklicnega znanja pred komisijo za nacionalne poklicne kvalifikacije. NPK namreč predstavlja formalno priznano usposobljenost, ki je potrebna za opravljanje določenega poklica.

Odrasli, ki so šolanje zaključili s splošno maturo, po-

*V izobraževanju odraslih je vsako leto veliko novega, saj se izobraževalci odraslih trudijo pripraviti različne programe izobraževanja, ki odgovarjajo potrebam sodobnega časa. Še posebej je bogata ponudba **neformalnih programov izobraževanja in učenja**, med katero najdemo tako programe izobraževanja in usposabljanja za potrebe dela, programe za osebni razvoj, prosti čas, družinsko življenje, za zdravje, pa tudi programe, ki spodbujajo motivacijo odraslih za izobraževanje in učenje v različnih okoliščinah.*

*Aktualne programe izobraževanja odraslih si lahko ogledate v **Pregledu ponudbe izobraževanja odraslih »Kam po znanje«**, ki ga najdete na spletni strani: **pregled.acs.si***

*Informacije o izvajanju izobraževanja odraslih v šolskem letu 2014/2015: **mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageuploads/podrocje/odrasli/Razpis_14-15/Informacija_o_izvajanju_IO_2014_2015_-_koncna.pdf***

Seznam srednješolskih programov je objavljen na portalu Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport:

eportal.mss.edus.si/msswww/programi2014/programi/index.htm

eportal.mss.edus.si/msswww/programi2014/programi/javno_veljavni_prg/seznam_javno_veljavnih_programov.htm

*Razpis za vpis v višje strokovno izobraževanje v študijskem letu 2014/2015: **mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageuploads/podrocje/vs/Razpisi/2014-2015/Razpis_2014-2015-_2.pdf***

klicno maturo (ali zaključnim izpitom oz. diplomo pred letom 2002) in tudi tisti, ki so opravili mojstrski, delovodski oz. poslovodski izpit – in imajo obenem tri leta delovnih izkušenj ter opravljen preizkus znanja iz slovenščine in matematike ali tujega jezika na ravni poklicne mature, lahko z izobraževanjem nadaljujejo ***na ravni višjega strokovnega izobraževanja***. Za vpis v nekatere višješolske programe se zahteva še opravljen preizkus posebne nadarjenosti oziroma psihofizične sposobnosti. Posebej bi omenili spremembo Zakona o višjem strokovnem izobraževanju: v letošnjem letu imajo prednost pri vpisu v redni študij kandidati, ki pred tem še niso bili vpisani v redni študij višjega strokovnega ali visokošolskega izobraževanja v Sloveniji. Prav tako se ne morejo vpisati v redni študij višjega strokovnega izobraževanja kandidati, ki so že bili tri leta vpisani v študijski program visokega šolstva.

Če imate kakršnokoli vprašanje, povezano z možnostmi vpisa v srednje ali višješolsko izobraževanje odraslih, se lahko obrnete na vam najbližje svetovalno središče za izobraževanje odraslih (kontakti so navedeni na zadnji strani časopisa) ali se neposredno oglasite na izbrani izobraževalni organizaciji (kontakte najdete v navedenih razpisih oz. informaciji).

Alenka Sagadin Mlinarič
Svetovalno središče Maribor

Novosti v visokošolskem izobraževanju odraslih

Preden se odločite za študij

Razmislek o študiju je povezan z vprašanji: Kaj si res želim? V čem sem res dober/dobra? Kaj bi me v življenju veselilo početi? Izbira študijskega programa pa je povezana tudi z odgovori na vprašanja: Kako je z omejitvami vpisa? Koliko točk je bilo potrebnih za vpis v določen študijski program? Kako je z možnostjo zaposlitve po končanem študiju?

Pri izbiri študijskega programa preglejte Razpis za vpis v dodiplomske in enovite magistrske študijske programe v letu 2014/2015. V razpisu najdete široko paleto možnosti študija: poleg javnih in koncesioniranih (s strani države plačanih) dodiplomskih programov Univerz v Ljubljani, v Mariboru, na Primorskem, v Novi Gorici, in samostojnih študijskih zavodov, ki ponujajo redni in izredni študij, najdete tudi ponudbo ne-koncesioniranih dodiplomskih programov zasebnih samostojnih visokošolskih zavodov. Ker ti študijski programi niso plačani s strani države, se tako za redni (mladi) kot za izredni (odrasli) študij plačuje šolnina. Ob zelo široki paleti možnosti, tako krajevno kot vsebinsko, boste zagotovo našli primeren študijski program tudi za vas.

Tristopenjski študij

Visokošolski študij je razdeljen na tri stopnje: diplomska, magistrska in doktorska stopnja. Diplomska stopnja (1. stopnja) je razdeljena na visokošolski strokovni program in univerzitetni program. Namenjena je pridobivanju veščin in znanj, pomembnih za uspešen vstop v svet dela. Obe vrsti študijskega programa trajata 3 leta (razen izjem). Krajši študijski programi pomenijo hitrejšo pot do zaposlitve. Magistrski študij (2. stopnja) traja dve leti (razen izjem). Namenjen je nadaljnjemu poglabljanju študija 1. stopnje ali dopolnitvi znanja z drugim področjem študija (možna je kombinacija disciplin). Diplomant 2. stopnje je pripravljen za vstop na trg dela, v zaposlitev ali za nadaljevanje študija in samostojno raziskovanje na doktorski ravni (3. stopnja).

Prehodnost med programi in stopnjami

Med različnimi programi izobraževanja in stopnjami je možna sprememba študija na isti stopnji. Možna je prehodnost tudi med višješolskimi programi in programi 1. stopnje kot tudi prehodi na drugo študijsko področje na višji stopnji od že dosežene, ob upoštevanju meril za prehodnost, ki so zapisani v razpisnih pogojih. V primeru, da študent želi po prvi stopnji zamenjati strokovno področje, lahko fakulteta za vpis na 2. stopnjo zahteva do največ 60 kreditnih točk (KT) diferencialnih obveznosti, torej eno dodatno leto študija. ***Več informacij o visokošolskih programih in fakultetah*** je na spletni strani: *portal.evs.gov.si*

Vpis na univerzitetne programe tudi s poklicno maturo in 5. predmetom

Veliko visokošolskih zavodov ponuja možnost vpisa na univerzitetne študijske programe 1. stopnje kandidatom, ki so zaključili izobraževanje s poklicno maturo in imajo

opravljen s strani posameznih fakultet zahtevani 5. predmeti v okviru splošne mature.

Pogosta vprašanja

• ***Ali obstaja starostna omejitev za vpis v redne in izredne visokošolske študijske programe?*** Ne, za vpis v redne ali izredne visokošolske študijske programe ni starostne omejitve.

• ***Ali se lahko tudi zaposleni kandidat prijavi za redni študij?*** Da, zaposleni kandidat se lahko prijavi za redni študij, vendar kot zaposleni nima pravic, ki izhajajo iz statusa študenta.

• ***Kolikokrat lahko študent v času študija ponavlja letnik ali spremeni študijski program?*** Študent lahko enkrat v času študija ponavlja letnik ali spremeni študijski program ali smer v rednem načinu študija, potem se lahko izobražuje samo v izrednem načinu študija, ki pa je plačljiv.

Več informacij o visokošolskih programih:
www.uni-lj.si/studij/vpis/
Razpis za vpis na dodiplomske in enovite magistrske študijske programe v študijskem letu 2014/2015:
www.mizs.gov.si/si/delovna_podrocja/direktorat_za_visoko_solstvo/sektor_za_visoko_solstvo/razpis_za_vpis/razpis_za_vpis_javni_in_koncesionirani

Mojca Sikošek Penko
Svetovalno središče Ljubljana

Svetovanje za večjo zaposljivost in konkurenčnost

Iskanje zaposlitve je v času, ko se viša število brezposelnih in s tem tudi konkurenca na trgu dela pogosto težavno, saj vložen trud ne prinese želenih pozitivnih rezultatov »kar čez noč«. Ljudje, ki ostanejo brez služb ali mladi, ki iščejo prvo zaposlitev, se pogosto znajdejo v slepi ulici, iz katere ne vidijo izhoda.

Središče ISIO pomaga ljudem na ***novo zastaviti cilje, jih opremiti z informacijami o sodobnem iskanju zaposlitve, jih motivirati za vključitev v programe, v katerih si lahko pridobivajo in nadgrajujejo veščine iskanja zaposlitve***. Pri večini brezposelnih, ki se oglasijo po pomoč v svetovalnem središču, je prvi in najpomembnejši korak prav ta, da čas brezposelnosti sprejmejo kot priložnost za osebnostno rast in za aktivno pridobivanje tistih znanj, ki bodo prispevala k večji fleksibilnosti, zaposljivosti in konkurenčnosti na trgu dela. Brezposelne pogosto zanima, kako se učinkovito predstaviti delodajalcu, kako v poplavi prijav na delovno mesto »izstopati«, kako dokazati svoja znanja in kompetence delodajalcu, skratka kako prepričati delodajalca, da so pravi za to delovno mesto. Pogosto v svetovalnem središču s strankami poleg odkrivanja zaposlitvenega cilja odkrivamo tudi njihov izobraževalni cilj. Nemalokrat ugotovimo, da je za pridobitev želene zaposlitve potrebno pridobiti določene formalne pogoje (npr. izobrazba, strokovni izpit, nacionalna poklicna kvalifikacija, različni izpiti ipd). Skupaj pregledamo možnosti za vpis v želen program ali tečaj v okolju. Usmerjamo jih tudi v pridobivanje prenosljivih znanj, veščin in kompetenc, ki jih lahko s pridom uporabijo na različnih delovnih mestih.

V lanskem letu smo v svetovalno dejavnost vpeljali tudi ***ugotavljanje in vrednotenje neformalno pridobljenih znanj***, namen katerega je ***hitrejša pridobitev izobrazbe ali razvoj poklicne kariere***. V postopku se lahko izdela portfolijo (v papirnati ali e-obliki), v katerem se zberejo dokazila za znanja in izkušnje ter se tako lahko na učinkovitejši način predstavijo delodajalcu. Odrasli imajo možnost, da jim strokovno usposobljeni svetovalci z različnimi testiranji pomagajo ugotoviti razvitost ključnih kompetenc (znanje tujih jezikov, računalništvo, podjetnost, komunikacija ...), ki so zelo pomembna na skoraj vseh današnjih delovnih mestih. Pomagajo pa tudi pri odkrivanju tistih znanj, ki so si jih pridobili po neformalni poti in za katere nimajo dokazil. Za tiste, ki želijo nadaljevati z izobraževanjem, tovrstna pomoč hkrati pomeni krajši čas, potreben za pridobitev določene izobrazbe ali kvalifikacije.

V Svetovalnem središču Novo mesto je dobra polovica strank brezposelnih. Ta odstotek pa se iz leta v leto zaradi razmer na trgu dela še povečuje. Pomagamo tako dolgotrajno brezposelnim, kot prvim iskalcem zaposlitve, ki so še brez delovnih izkušenj. Vsem je isti cilj čim prej najti zaposlitev, da lahko rešijo svoje socialne in finančne stiske. Ugotavljamo, da le z dolgotrajnejšo pomočjo brezposelni osebi vlijemo voljo do izobraževanja in pridobivanja novih znanj ter jo opremimo z osnovnimi veščinami, ki so potrebne pri iskanju zaposlitve.

Naše izkušnje kažejo, da se stranke v središču počutijo sprejete in so pripravljene spregovoriti o vseh težavah, ki jih pestijo, kar pa je temelj za uspešno svetovalno delo in korak bližje k izpolnitvi njihovega cilja.

Tina Strnad
Svetovalno središče Novo mesto

Portal o vrednotenj in priznavanju neformalno pridobljenega znanja: ***vpnz.acs.si/portal***
Informacije o nacionalnih poklicnih kvalifikacijah in postopku njihovega pridobivanja:
www.nrpslo.org *in* ***www.npk.si***

Barbara Simeunić, udeleženka projekta UVNPZ; *Izjava*

Na AZ LU Velenje sem jeseni 2013 obiskovala usposabljanje za NPK Socialni oskrbovalec na domu. Nato sem se vključila v projekt vrednotenja neformalno pridobljenega znanja. Izobraževanje in postopek vrednotenja znanja sta bila zelo razumljiva, zanimiva, dinamična in nista se mi zdela težka. Dobili smo veliko pozitivne spodbude in novih idej za naprej. Ob tem sem pri sebi ponovno našla voljo za učenje in pridobivanje novih znanj. Sedaj se mi že odpirajo nove priložnosti za zaposlitev tako doma kot v tujini. V Avstriji sem se že dogovorila za zaposlitev na delovnem mestu socialnega oskrbovalca na domu, za katerega sem pridobila certifikat. Veliko znanja, ki ga že imam, pa sedaj lahko izkazujem prav po zaslugi projekta Ugotavljanje in vrednotenje neformalno pridobljenega

znanja (UVNPZ). Vključila se bom še v tečaj nemškega jezika in oktobra bom pričela z delom v Avstriji. Komaj čakam, da začnem z delom. Na AZ LU Velenje bom zagotovo še prišla po nova znanja.

Možnosti sofinanciranja izobraževanja odraslih

Mnogo odraslih se pri svoji odločitvi za izobraževanje sooči z vprašanjem, kako ga financirati, saj so stroški šolnin in drugi stroški visoki in jih sami pogosto ne zmorejo plačati. Kljub slabši gospodarski situaciji še vedno obstaja nekaj možnosti sofinanciranja izobraževanja tudi za odrasle udeležence in te vam v nadaljevanju tudi predstavljamo.

1. Programi Zavoda RS za zaposlovanje za brezposelne (ZRSZ):

- ***Formalno izobraževanje:***

  Zavod vabi k vpisu in dokončanju osnovne šole. S tem si odrasli lahko olajšajo pot do zaposlitve ali pridobitve poklica. Več informacij najdete na spletni strani: ***www.ess.gov.si/iskalci_zaposlitve/programi/usposabljanje_in_izobrazevanje***

Programi usposabljanja in izobraževanja:

- ***Priprave na nacionalne in temeljne poklicne kvalifikacije (NPK/TPK):*** odraslim omogočajo pridobitev usposobljenosti za opravljanje poklicev in poklicnih nalog, po katerih povprašujejo delodajalci. Za vse dodatne informacije o tem, kako usposabljanje poteka, se brezposelni lahko pozanimajo pri svojem svetovalcu zaposlitve na uradu za delo ali na spletni strani: ***www.ess.gov.si/iskalci_zaposlitve/programi/usposabljanje_in_izobrazevanje/priprave_npk_tpk***
- ***Institucionalno usposabljanje***: ZRSZ omogoča obiskovanje tečajev, predavanj, seminarjev in drugih krajših usposabljanj (učenje tujih jezikov, uporabo računalnika, upravljanje različnih strojev, vozil in naprav, gradbena dela, računovodstvo, knjigovodstvo in podobno). Več informacij najdete na spletni strani: ***www.ess.gov.si/iskalci_zaposlitve/programi/usposabljanje_in_izobrazevanje/instutucionalno_usposabljanje***

  Posebna pozornost je namenjena ***mladim brezposelnim***, saj je država v letu 2014 pripravila ukrep ***Jamstvo za mlade***, ki nudi obsežno paleto različnih ukrepov za pomoč mladim za pridobitev zaposlitve, ki vsebujejo tudi ukrepe izobraževanja in usposabljanja:

- ***Delovni preizkus za mlade:*** s pomočjo programa mladi lahko preizkusijo znanja, veščine, navade in spretnosti na konkretnem delovnem mestu pri delodajalcu. Tako se vključijo v delovno okolje in si povečajo možnosti za zaposlitev. Več o tej možnosti je na spletni povezavi: ***www.ess.gov.si/iskalci_zaposlitve/programi/usposabljanje_in_izobrazevanje/Delovni_preizkus_za_mlade***
- ***PUM – Projektno učenje za mlajše odrasle***: mladim do 26 let, ki so šolanje opustili in so brez zaposlitve, program omogoča koristno preživljanje prostega časa, razvoj sposobnosti ter vrsto zanimivih informacij. Njegov glavni cilj pa jih je motivirati za dokončanje prekinjenega izobraževanja. Program je podrobneje opisan na spletni povezavi: ***www.ess.gov.si/iskalci_zaposlitve/programi/usposabljanje_in_izobrazevanje/pum***

- ***Institucionalno usposabljanje*** ter ***Priprave na nacionalne in temeljne poklicne kvalifikacije;*** ta ukrepa sta že predstavljena pri prejšnji točki.

2. Štipendije:

V Sloveniji imate možnost pridobiti naslednje štipendije:

- ***Kadrovske štipendije*** so namenjene povezovanju človeških virov in zaposlovalne sfere. Podjetja si lahko na ta način zagotovijo razvoj ustreznih kadrov in posledično spodbudijo razvoj podjetij. Te štipendije so še posebej primerne za ***odrasle udeležence formalnega izobraževanja, saj starost ni pogoj za njihovo pridobitev.*** Informacije o njih najdete v ***Izmenjevalnici*** (*www.sklad-kadri.si/si/izmenjevalnica*), na spletnih straneh ***regionalnih razvojnih agencij***, preko ***objav delodajalcev***;
- ***Zoisove štipendije*** se dodeljujejo kot ***spodbuda za doseganje izjemnih dosežkov*** in s tem ustvarjanje dodane vrednosti na področju znanja, raziskovanja, razvojne dejavnosti in umetnosti. Podeljuje jih Javni sklad Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije, ***pridobijo*** pa jo lahko ***dijaki, študenti ali udeleženci izobraževanja odraslih***. Več informacij si lahko pogledate na naslovu *www.sklad-kadri.si/si/stipendije/zois*
- ***Državne štipendije*** dodeljujejo Centri za socialno delo. Do njih so upravičeni dijaki in študenti na 1. in 2. stopnji bolonjskega študija, ki so pred dopolnjenim 22. letom starosti prvič vpisani v program nižjega poklicnega izobraževanja, srednjega poklicnega izobraževanja, srednjega tehniškega ali drugega strokovnega ter splošnega izobraževanja, za katerega uveljavljajo pravico do štipendije ali upravičenci, ki so pred dopolnjenim 27. letom starosti prvič vpisani v program višješolskega ali visokošolskega izobraževanja 1. ali 2. stopnje, za katerega uveljavljajo pravico do štipendije.

  Dijaki in študenti lahko kombinirajo državno štipendijo z nekaterimi vrstami drugih štipendij (s kadrovsko, za deficitarne poklice, ter štipendijami Ad futura).
  Več informacij dobite na spletni strani:
  www.mddsz.gov.si/si/delovna_podrocja/trg_dela_in_zaposlovanje/stipendije

- Poleg opisanih je možno pridobiti tudi druge štipendije: za izobraževanje v tujini, za deficitarne poklice, za izobraževanje tujih državljanov v Sloveniji, občinske, za študij zamejcev in Slovencev po svetu v Sloveniji, in štipendije državnih organov. Informacije o le teh najdete na *www.sklad-kadri.si* pod zavihkom ***ŠTIPENDIJE***.

Andreja Dobrovoljc
Andragoški center RS

Javni sklad za razvoj kadrov in štipendije:
www.sklad-kadri.si
Zavod RS za zaposlovanje:
www.ess.gov.si

Status udeleženca v izobraževanju odraslih:

Z vpisom v programe izobraževanja odraslih pridobite status udeleženca v izobraževanju odraslih, iz katerega po 4. členu Zakona o izobraževanju odraslih izhajajo nekatere pravice: do strokovno organiziranega izobraževanja, do izobraževalnega dopusta in druge pravice, določene z drugimi predpisi ali kolektivnimi pogodbami. Udeleženci izobraževanja odraslih, ki se izobražujejo po javnoveljavnih programih osnovnošolskega, poklicnega, srednjega in višjega strokovnega izobraževanja in so mlajši od 27 let, pa imajo nekatere pravice enake kot dijaki oz. študenti v rednem izobraževanju (npr. zdravstveno zavarovanje, prevozi, štipendiranje, ...). Vendar pa se nekatere pravice lahko uveljavlja le do dopolnjenega 26. leta starosti (npr. zdravstveno zavarovanje, družinska pokojnina). Status udeleženca v izobraževanju odraslih pa preneha, ko udeleženec uspešno konča izobraževanje ali z izpisom iz tega izobraževanja.

KOLOFON

INFO ISIO 2014–2015: Urednici: mag. Andreja Dobrovoljc in mag. Tanja Vilič Klenovšek, Andragoški center Slovenije (ACS). Časopis je nastal v okviru dejavnosti središč ISIO. Avtorji prispevkov: sodelavci središč ISIO in sodelavki ACS. Fotografije: arhivi središč ISIO in ACS. Oblikovanje in prelom: Irena Hlede, Pro anima d.o.o. Naklada: 2.650 izvodov. Izdano: september 2014. ISSN 2232-5077 (tiskana izdaja). ISSN 2232-5085 (spletna izdaja).

Svetovalna središča za izobraževanje odraslih – središča ISIO

Svetovalna središča za izobraževanje odraslih – središča ISIO nudijo brezplačno svetovalno podporo vsem odraslim, ***ki se želite vključiti*** v različne formalne in neformalne oblike izobraževanja, vsem, ***ki se že izobražujete***, pa potrebujete kakršen koli nasvet ali pomoč v zvezi z vašim izobraževanjem in načrtovanjem kariere, pa tudi vsem, ***ki ste izobraževanje že zaključili*** in se sprašujete: »Kaj pa zdaj?«

V Sloveniji deluje mreža ***14 svetovalnih središč za izobraževanje odraslih*** pod strokovnim vodstvom Andragoškega centra Slovenije. V njih vas pričakujejo prijazni in strokovno usposobljeni svetovalci in svetovalke za področje izobraževanja odraslih. Svetovanje poteka v prijetnem okolju, zagotavljamo nepristranskost in zaupnost. Skozi enega ali več razgovorov se z vami pogovarjajo in vam svetujejo:

- pri ***odločanju za izbiro vrste izobraževanja in učenja***;
- pri ***načrtovanju osebne in poklicne kariere***;
- pri ***vrednotenju vaših sposobnosti, izkušenj in znanj*** – z razgovorom in s pomočjo različnih svetovalnih pripomočkov;
- pri ***premagovanju učnih in drugih težav ter ovir, ki so povezane z izobraževanjem;***
- pri ***načrtovanju in spremljanju vašega učenja;***
- po ***zaključnem izobraževanju*** – kako poiskati delodajalca in kako mu učinkovito predstaviti svoje znanje, izkušnje in zmožnosti.

Obisk v svetovalnem središču je za uporabnike brezplačen, saj dejavnost svetovalnih središč podpirajo in financirajo Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ter nekatere lokalne skupnosti. Poleg svetovanja na sedežu središča (na eni od ljudskih univerz v regiji) svetovalci delujejo tudi v drugih krajih, kjer so dostopni na določen dan, ob določenem času. Vse informacije o tem najdete na navedenih naslovih v spodnjem okvirčku. Informacijo, nasvet ali pomoč lahko poleg osebnega obiska poiščete tudi po telefonu ali elektronski pošti. Za osebni pogovor priporočamo, da se nam najavite po telefonu. ***Poiščite nas v svojem najbližjem svetovalnem središču. Pričakujemo vas!***

Alenka Grželj
Svetovalno središče Koper - Capodistria

Svetovalna središča za izobraževanje odraslih – središča ISIO

1 ***Svetovalno središče Gorenjska, LU Jesenice***, Delavska ulica 1, Jesenice, tel: 04 583 38 09, ***www.lu-jesenice.net***

2 ***Regionalno Svetovalno središče Koper – Capodistria, LU Koper***, Cankarjeva 33, Koper, tel: 05 612 80 06, 040 469 521, ***www.lu-koper.si***

3 ***Svetovalno središče Koroška, MOCIS***, Partizanska 16, Slovenj Gradec, tel: 02 884 64 07, 051 224 942, ***www.mocis.si***

4 ***Svetovalno središče Ljubljana, CDI Univerzum***, Grošljeva ulica 4, Ljubljana, tel: 01 510 22 70, ***www.cdi-univerzum.si***

5 ***Svetovalno središče Maribor, AZM – LU Maribor***, Maistrova ulica 5, Maribor, tel: 02 234 11 34, 041 372 273, ***www.azm-lu.si***

6 ***Svetovalno središče Murska Sobota, LU Murska Sobota***, Slomškova 33, Murska Sobota, tel: 02 536 15 76, 02 536 15 64, 031 637 243, ***www.lums.si***

7 ***Svetovalno središče Nova Gorica, LU Nova Gorica - LUNG***, Cankarjeva 8, Nova Gorica, tel: 05 335 31 19, 041 607 170, ***www.lung.si***

8 ***Svetovalno središče Novo mesto, RIC Novo mesto***, Topliška cesta 2, Novo mesto, tel: 07 393 45 52, 031 701 191, ***www.ric-nm.si***

9 ***Svetovalno središče Posavje, LU Krško***, Dalmatinova 6, Krško, tel: 07 488 11 70, 051 306 113, ***www.lukrsko.si***

10 ***Svetovalno središče Postojna, LU Postojna***, Ljubljanska c. 2, Postojna, tel: 05 721 12 89, 031 379 944, ***www.lu-postojna.si***

11 ***Svetovalno središče Ptuj, LU Ptuj***, Mestni trg 2, Ptuj, tel: 02 749 21 55, ***www.lu-ptuj.si***

12 ***Svetovalno središče Velenje, LU Velenje***, Titov trg 2, Velenje, tel: 03 898 54 70, ***www.lu-velenje.si***

13 ***Svetovalno središče Zasavje, Zasavska LU***, Trg svobode 11a, Trbovlje, tel: 03 563 11 91, ***www.zlu-trbovlje.si***

14 ***Svetovalno središče Žalec, UPI – LU Žalec***, Ulica Ivanke Uranjek 6, Žalec, tel: 03 713 35 65, 03 713 35 76, 041 699 260, ***www.upi.si***

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT

ISIO

Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education